

CARACTERIZAREA FITOCENOZEI *Helianthetum tuberosi* (Moor) 1958, Oberd. 1967 DE PE VALEA SOCONDULUI ȘI DE PE VALEA ARINIȘULUI

Monica Marian

Universitatea de Nord Baia Mare

Asociația de topinambur este una higrofilă însoțind malurile râurilor. Fitocenoze ale acestei asociații au fost identificate de-a lungul văii Socondului și pe valea Arinișului în apropiere de pescărie. Ambele văi sunt mici, dar cu debit permanent asigurând umiditate sporită malurilor în tot timpul anului.

Fitocenozele se prezintă sub forma unui brâu compact de vegetație înaltă de cca. 2 m, în care topinamburul, cunoscut și sub numele de nap porces, este dominant. Dominanța acestei specii este într-un grad ridicat, celelalte specii fiind reprezentate doar prin indivizi răzleți, provenind atât din pajiștile mezofile, cât și din formațiunile mlăștinoase învecinate.

În fitocenozele analizate au fost identificate 15 specii, cele mai multe preferante de terenuri umede.

Structura acestor fitocenoze se prezintă în felul următor:

Din punct de vedere al bioformelor, ca număr de specii domină hemicriptofitele (53,34 %), dar gradul maxim de acoperire îl realizează geofitele, în special prin planta edificatoare.

Dintre geoelementele asociației de referință speciile eurasiatice (40 %) sunt majoritare, urmate de cele circumpolare (20 %).

În funcție de necesitățile plantelor față de umiditate se constată că în fitocenozele analizate cele mai numeroase sunt speciile higrofile (33,33 %) care vegetează bine în lungul văilor, urmate de mezofile (26,66 %). În funcție de temperatură speciile asociației se înregistrează majoritar la micro-mezoterme (40 %) și la microterme (33,33 %), probabil curenții mai reci de pe văi au impus selecția acestor specii. Reacția solului este evidențiată de speciile slab acid-neutrofile (26,66) care se impun alături de euriionicele dominante (66,66%).

Eterogenitatea principalilor factori de mediu de pe cuprinsul văilor este reflectată atât de compoziția floristică, cât și de ponderea diverselor categorii ecologice.

Fitocenozele asociației *Helianthetum tuberosi* au un caracter higrofil spre mezofil, micro-mezoterm spre microterm și euriionic spre slab acid-neutrofi.

Probabil datorită condițiilor ecologice ce tind spre extrem, determinate de excesul de umiditate din sol și de temperatura mai scăzută, frecvența poliploizilor din asociație este mai mare, ceea ce face ca indicele de diploidie să aibă o valoare mică de doar 0,4.

Ponderea economică a fitocenzelor este conferită de topinambur care are valoare alimentară, tuberculii fiind consumați de către locuitorii din vecinătate. Alte specii valorificabile sunt în număr redus. Tuberculii de topinambur constituie o materie primă pentru industria melasei, zahărului și alcoolului, dar potențialul lor industrial nu este suficient de luat în atenție. Într-o măsură nu prea mare localnicii utilizează tuberculii ca înlocuitori ai cartofului.

Numărul releveului	1	2	3	4
Altitudinea m.s.m.	250	250	250	250
Acoperirea generală (%)	100	100	100	100
Suprafața de probă (m ²)	9	9	9	9
CI				
<i>Helianthus tuberosus</i>	5	5	3-4	3-4
Epi; Sec				
<i>Calamagrostis epigeios</i>	+	-	+	-
<i>Oxalis europaea</i>	-	+	-	-
<i>Galeopsis ladanum</i>	+	+	-	-
M-Arr; M; Calt. Pal.				
<i>Sanguisorba officinalis</i>	+	-	-	-
<i>Lathyrus pratensis</i>	+	-	-	-
<i>Epilobium palustre</i>	+	-	+	+
<i>Angelica sylvestris</i>	+	+	-	-
<i>Juncus articulatus</i>	-	-	+	-
<i>Equisetum palustre</i>	+	+	-	+
Phr				
<i>Phragmites australis</i>	-	+	-	+
<i>Epilobium roseum</i>	+	-	+	-
<i>Lythrum salicaria</i>	+	-	-	-
<i>Lysimachia vulgaris</i>	-	+	+	-
<i>Mentha aquatica</i>	+	-	+	-

Localitățile unde s-au efectuat releveele: 1-2 Socond pe valea Socondului. 3-4 Valea Arinișului la pescărie.

BIBLIOGRAFIE

- Coldea, Gh., (1991) - *Les asociații vegetale*. Document phytosociologic, Camerino
- Diaconeasa, B., Soran, V., Boșcaiu, N., (1958) - *Semnalări de noi tinoave și mlaștini în regiunea platoului Oșan-Maramureșan*, Contribuții Botanice, Cluj, 159-164
- Gergely, I., Rațiu, O., (1980) - *Asociațiile ierboase din „Țara Oașului” (jud. Satu Mare) și importanța lor economică*, Contribuții Botanice, Cluj-Napoca, 89-142
- Gergely, I., Rațiu, O., (1980) - *Asociațiile ierboase din „Țara Oașului” (jud. Satu Mare) și importanța lor economică*, Contribuții Botanice, Cluj-Napoca, 89-142
- Gergely, I., Rațiu, O., (1981-1982) - *Flora „Țării Oașului” (jud. Satu Mare)*, Satu Mare, St.Com., V-VI, 577-595
- Hodișan, I., Cristea, V., Miclăuș Maria, (1989) - *Aspecte de vegetație din Poiana Codrului (jud. Satu Mare)* Contrib.Bot., Cluj-Napoca, 5-14
- Karácsonyi, C., (1995) - *Flora și vegetația județului Satu Mare*, Ed.Muzeului Sătmărean, Satu Mare
- Karácsonyi, C., (1995) - *Flora și vegetația județului Satu Mare*, Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare
- . *Flora R.P.R./R.S.R.*, I-XIII, Editura Academiei, București, 1952-1976

*Description of the Helianthetum tuberosi phyto-cenosis (Moor.) 1958, Oberd. 1967
on the Socond valley and Arinis Valley
(Summary)*

The peak of Codru is situated in North-West Romania. It is the vestige of an ancient mountaneous chain of modest heights nowadays not exceeding 600 meters. The researched area is mainly covered by nemorose vegetation, but there are also vegetal groupings of meadows, bushes, marshes, agricultural cultures, etc.

Apart from the regional forest vegetation, there are in the area clusters of azonal wooded vegetation. All along the running water flows, such as The Valley of Tămăşeşti, the Valley of Ariniş and Socond there are clusters of common alder tree developed on the riverside coppice.